

Бойчевська Ілона Борисівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
boy_ilona@mail.ru*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ СТУДЕНТАМИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ УКРАЇНИ

В умовах сьогодення знання іноземної мови є необхідним чинником для входження освіти України до єдиного європейського та світового освітнього і наукового простору. Необхідність спілкуватися іноземною мовою не викликає сумнівів та заперечень, оскільки навіть найвіддаленіші від мовних дисциплін спеціалісти переконалися, що без володіння іноземною мовою повноцінний обмін науково-технічною інформацією неможливий, а, отже, неможливий і поступальний розвиток науки і техніки. Відтак, іншомовне спілкування стає суттєвим компонентом майбутньої професійної діяльності фахівця, унаслідок чого значно зростає роль дисципліни «Іноземна мова» на немовних факультетах вищих навчальних закладів України.

Проте педагогічна практика засвідчує, що реальні знання більшості студентів, які навчаються на немовних спеціальностях у вищих навчальних закладах, не відповідають сучасним вимогам: студенти не лише не готові до спілкування іноземною мовою, але часто навіть не володіють необхідним лексичним мінімумом, не знають правил граматики або не вміють застосовувати їх на практиці.

Метою навчання іноземних мов у немовних ВНЗ є досягнення рівня, достатнього для практичного використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності [2]. У такому випадку мова стає інструментом діалогу професійних культур і ефективним знаряддям реалізації всіх професійних комунікативних потреб фахівця, що пов'язані із взаємодією з представником іншої культури, країни або іншого соціуму.

Враховуючи мету вивчення іноземної мови, студент немовного факультету має бути спеціалістом, що вміє спілкуватися іноземною мовою, але кількість аудиторних годин не дозволяє викладачу досягти бажаного результату. За невеликої кількості годин студенти більшою мірою мають працювати самостійно. Проте, зважаючи на специфіку предмету «Іноземна мова» самостійна робота часто не є ефективною. Відтак гострої необхідності набуває саме колективна робота – у групі, у команді, у парі. Зрозуміло, що грамотно та по суті викладати свої думки можна навчитися, перш за все, у процесі живого спілкування [2].

Водночас, у наш час ставиться задача не тільки оволодіти навичками спілкування іноземною мовою, але й набути спеціальні знання за фахом. Тому підготовка спеціалістів у немовних ВНЗ полягає у формуванні комунікативних умінь та засвоєнні необхідного професійного лексичного мінімуму, які б дозволили здійснювати професійні контакти іноземною мовою у різних сферах та ситуаціях. Іншими словами, вивчення мови спеціальності вимагає засвоєння

великої кількості термінів і спеціальних понять, необхідних майбутньому спеціалісту. Проте, як уже зазначалося, за час, відведений на вивчення іноземної мови у немовному ВНЗ, неможливо оволодіти всією термінологією та знати її тлумачення іноземною мовою. Тому дуже важливим є розвиток у студентів навичок роботи зі спеціальними словниками, глосаріями, довідниками за фахом. Необхідно ознайомлювати студентів із структурою словника, а також давати завдання на визначення форми слова, вивчення основних правил словотвору та словозміни, що підводить студентів до самостійної роботи із словником підручника. Водночас, студентам немовних спеціальностей варто приділяти більше уваги усному та письмовому перекладу. У такому випадку студенти не тільки працюють зі словником, але й фіксують та вивчають нові лексичні одиниці.

Найважливішим методичним фактором поліпшення вивчення іноземної мови студентами немовних спеціальностей у вищих навчальних закладах можна вважати «щільність спілкування студентів на заняттях, насиченість занять різноманітними видами та формами роботи, які потребують від студентів активної участі в актах спілкування. Однією з можливостей вирішення проблеми інтенсифікації навчального процесу є використання інтерактивних технологій і методів навчання. Застосування інтерактивних технологій і методів навчання іноземних мов у немовних ВНЗ дозволяє розвивати уміння самостійно вчитися, критично мислити, формує здатність до самопізнання і самореалізації у різних видах творчої діяльності» [1].

Отже, нагальною суспільною потребою у підготовці конкурентоспроможних фахівців, яких вимагає ринок праці, є оптимізація процесу навчання іноземним мовам на немовних спеціальностях. Глибоке знання професійної лексики уможливорює іншомовне спілкування у професійних галузях. Одним з важливих завдань для ефективного засвоєння іншомовної професійної лексики у немовному ВНЗ є збільшення кількості годин, які відводяться на курс іноземної мови за рахунок внесення змін у навчальні плани, застосування інтерактивних та комунікативних технологій.

Список використаних джерел

1. Голуб Т.П. Інтенсифікація навчання англійської мови студентів немовних спеціальностей [Електронний ресурс] / Т.П. Голуб. – Режим доступу: <http://interconf.fl.kpi.ua/node/1254>. – Заголовок з титульного екрану.
2. Черепанова С. Б. Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови у немовному ВНЗ [Електронний ресурс] / С.Б. Черепанова. – Режим доступу: http://confcontact.com/2013_06_07/48_Cherepanova.html. – Заголовок з титульного екрану.